ODLUKE

DELEGIRANA ODLUKA KOMISIJE (EU) 2019/708

od 15. veljače 2019.

o dopuni Direktive 2003/87/EZ Europskog parlamenta i Vijeća u pogledu utvrđivanja sektora i podsektora koji se smatraju izloženima značajnom riziku od istjecanja ugljika, za razdoblje od 2021. do 2030.

(Tekst značajan za EGP)

EUROPSKA KOMISIJA,

uzimajući u obzir Ugovor o funkcioniranju Europske unije,

uzimajući u obzir Direktivu 2003/87/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 13. listopada 2003. o uspostavi sustava trgovanja emisijskim jedinicama stakleničkih plinova unutar Unije i o izmjeni Direktive Vijeća 96/61/EZ ([1]), a posebno njezin članak 10.b stavak 5.,

budući da:

(1) Direktivom 2003/87/EZ propisano je da je dražba emisijskih jedinica stakleničkih plinova temeljno načelo u okviru sustava trgovanja emisijskim jedinicama stakleničkih plinova u Uniji (ETS EU-a).

(2) Europsko vijeće u listopadu 2014. zaključilo je da besplatna dodjela emisijskih jedinica ne bi trebala prestati važiti te da bi se postojeće mjere trebale nastaviti nakon 2020. kako bi se spriječio rizik od istjecanja ugljika zbog klimatske politike dok se ne uvedu usporedive mjere u drugim velikim gospodarstvima. Kako bi se zadržala dobrobit za okoliš koja proizlazi iz smanjenja emisija u Uniji dok se istodobno mjerama u trećim zemljama industriju ne potiče na sličan način da smanji emisije, trebalo bi nastaviti s prijelaznom besplatnom dodjelom emisijskih jedinica postrojenjima u sektorima i podsektorima izloženima riziku od istjecanja ugljika.

(3) Iskustvo stečeno tijekom rada ETS-a EU-a pokazalo je da su sektori i podsektori izloženi različitim razinama rizika od istjecanja ugljika te da je besplatnom dodjelom emisijskih jedinica spriječeno istjecanje ugljika. Dok se neki sektori i podsektori mogu smatrati izloženima većem riziku od istjecanja ugljika, drugi mogu znatan dio troškova emisijskih jedinica za pokrivanje svojih emisija prenijeti u cijene proizvoda bez gubitka tržišnog udjela te snositi samo preostali dio troškova tako da je rizik od istjecanja ugljika u njihovu slučaju nizak. Kako bi se uklonio rizik od istjecanja ugljika, člankom 10.b stavkom 5. Direktive 2003/87/EZ propisano je da Komisija treba utvrditi popis sektora i podsektora za koje se smatra da su izloženi riziku od istjecanja ugljika. Tim sektorima i podsektorima trebaju se dodijeliti besplatne emisijske jedinice u iznosu od 100 % količine utvrđene u skladu s člankom 10.a Direktive 2003/87/EZ.

(4) Komisija je Odlukom 2014/746/EU ([2]) utvrdila popis sektora izloženih riziku od istjecanja ugljika za razdoblje od 2015. do 2019. Direktivom (EU) 2018/410 Europskog parlamenta i Vijeća ([3]) valjanost tog popisa sektora izloženih riziku od istjecanja ugljika produljena je do 31. prosinca 2020.

(5) U članku 10.b Direktive 2003/87/EZ utvrđeni su kriteriji za procjenu na temelju dostupnih podataka za tri posljednje kalendarske godine. Komisija je stoga koristila podatke iz 2013., 2014. i 2015. jer su u vrijeme procjene podaci iz 2016. bili dostupni samo za neke parametre.

([1]) SL L 275, 25.10.2003., str. 32.

([2]) Odluka Komisije 2014/746/EU od 27. listopada 2014. o utvrđivanju, u skladu s Direktivom 2003/87/EZ Europskog parlamenta i Vijeća, popisa sektora i podsektora koji se smatraju izloženima značajnom riziku od istjecanja ugljika, za razdoblje od 2015. do 2019. (SL L 308, 29.10.2014., str. 114.).

([3]) Direktiva (EU) 2018/410 Europskog parlamenta i Vijeća od 14. ožujka 2018. o izmjeni Direktive 2003/87/EZ radi poboljšanja troškovno učinkovitih smanjenja emisija i ulaganja za niske emisije ugljika te Odluke (EU) 2015/1814, SL L 76, 19.3.2018., str. 3.

(6) Kako bi utvrdila popis sektora izloženih riziku od istjecanja ugljika za razdoblje 2021.–2030., Komisija je procijenila rizik od istjecanja ugljika u sektorima i podsektorima razine NACE-4 u statističkoj klasifikaciji ekonomskih djelatnosti u Uniji u skladu s Uredbom (EZ) br. 1893/2006 Europskog parlamenta i Vijeća ([4]). Razina NACE-4 razina je s optimalnom dostupnošću podataka i preciznim definiranjem sektora. Sektor se označava na četveroznamenkastoj razini klasifikacije NACE, a podsektor na šesteroznamenkastoj ili osmeroznamenkastoj razini klasifikacije Prodcom, to jest klasifikacije robe za statistiku o industrijskoj proizvodnji u Uniji, koja je nastala izravno iz klasifikacije NACE.

(7) Procjena izloženosti riziku od istjecanja ugljika provedena je u dva koraka. Za kvantitativnu procjenu prvog stupnja na razini NACE-4 za određeni sektor smatra se da postoji rizik od istjecanja ugljika ako vrijednost „pokazatelja istjecanja ugljika" prijeđe prag od 0,2 utvrđen u članku 10.b stavku 1. Direktive 2003/87/EZ. Za ograničen broj slučajeva u kojima su ispunjeni jasno utvrđeni kriteriji prihvatljivosti navedeni u članku 10.b stavcima 2. i 3. Direktive o ETS-u provedena je „procjena drugog stupnja", bilo kao kvalitativna procjena s utvrđenim kriterijima ili kvantitativna procjena na raščlanjenoj razini.

(8) U skladu s člankom 10.b Direktive 2003/87/EZ, pokazatelj istjecanja ugljika izračunan je množenjem intenziteta trgovine određenog sektora s trećim zemljama intenzitetom emisija tog sektora.

(9) U skladu s člankom 10.b Direktive 2003/87/EZ, intenzitet trgovine s trećim zemljama izračunan je kao omjer ukupne vrijednosti izvoza u treće zemlje plus vrijednost uvoza iz trećih zemalja i ukupne veličine tržišta za Europski gospodarski prostor (godišnji promet plus ukupni uvoz iz trećih zemalja). Komisija je procijenila intenzitet trgovine za svaki sektor i podsektor na temelju podataka iz Eurostatove baze podataka Comext. Komisija smatra da su to najpotpuniji i najpouzdaniji podaci o ukupnim vrijednostima izvoza u treće zemlje i uvoza iz trećih zemalja te o ukupnom godišnjem prometu u Uniji.

(10) Intenzitet emisija izračunan je kao zbroj izravnih i neizravnih emisija za predmetni sektor, podijeljen s bruto dodanom vrijednošću. Mjeri se u kg CO_2, podijeljeno s eurima. Komisija smatra da je Dnevnik transakcija Europske unije najtočniji i najtransparentniji izvor podataka o emisijama CO_2 na razini postrojenja i stoga se podaci iz njega koriste za izračunavanje izravnih emisija za sektore. Postrojenja su razvrstana u sektore na razini NACE-4 na temelju informacija na razini postrojenja koje su države članice navele u nacionalnim provedbenim mjerama dostavljenima u skladu s člankom 11. Direktive 2003/87/EZ i Odluke Komisije 2011/278/EU ([5]). Za procjenu bruto dodane vrijednosti na razini sektora korišteni su podaci iz strukturne poslovne statistike Eurostata jer se ona smatra najtočnijim izvorom.

(11) Zbog nedostupnosti podataka na razini EU-28 najpouzdanijim izvorom za utvrđivanje neizravnih emisija smatraju se podaci o potrošnji električne energije prikupljeni izravno od država članica. Emisijski faktor za električnu energiju upotrebljava se za pretvaranje potrošnje električne energije u neizravne emisije. Komisija je kao referentnu vrijednost upotrijebila prosječnu kombinaciju izvora za proizvodnju električne energije u EU-u. To se temelji na ukupnoj godišnjoj količini emisija iz energetskog sektora u Uniji za sve izvore za proizvodnju električne energije u Europi, podijeljeno s odgovarajućom količinom proizvedene električne energije. Emisijski faktor za električnu energiju ažuriran je kako bi se uzelo u obzir dekarbonizaciju elektroenergetskog sustava i sve veći udio obnovljivih izvora energije. Nova vrijednost trebala bi biti povezana s godinom 2015., koja je usklađena s podacima za tri posljednje dostupne kalendarske godine (2013.–2015.). Ažurirana vrijednost iznosi 376 grama ugljikova dioksida po kWh.

(12) U članku 10.b stavcima 2. i 3. Direktive 2003/87/EZ utvrđena su detaljna pravila u pogledu mogućnosti da određeni sektori i podsektori zatraže drugu procjenu ako ne ispune glavni kriterij za uvrštavanje na popis sektora izloženih riziku od istjecanja ugljika. U slučajevima kad je vrijednost pokazatelja istjecanja ugljika bila između 0,15. i 0,2 sektor je mogao zatražiti provedbu kvalitativne procjene u skladu s kriterijima navedenima u članku 10.b stavku 2. te Direktive. U skladu s člankom 10.b stavkom 3. sektori i podsektori s intenzitetom emisija većim od 1,5 mogli su podnijeti zahtjev za kvalitativnu procjenu ili kvantitativnu procjenu na raščlanjenoj razini (na šesteroznamenkastoj ili osmeroznamenkastoj razini klasifikacije Prodcom). Sektori i podsektori za koje je besplatna dodjela izračunata na temelju referentnih vrijednosti za rafinerije također su mogli zatražiti obje vrste procjene. Sektori i podsektori navedeni u točki 1.2. Priloga Odluci 2014/746/EU mogli su podnijeti zahtjev za kvantitativnu procjenu na raščlanjenoj razini.

([4]) Uredba (EZ) br. 1893/2006 Europskog parlamenta i Vijeća od 20. prosinca 2006. o utvrđivanju statističke klasifikacije ekonomskih djelatnosti NACE Revision 2 te izmjeni Uredbe Vijeća (EEZ) br. 3037/90 kao i određenih uredbi EZ-a o posebnim statističkim područjima (SL L 393, 30.12.2006., str. 1.).

([5]) Odluka Komisije 2011/278/EU od 27. travnja 2011. o utvrđivanju prijelaznih propisa na razini Unije za usklađenu besplatnu dodjelu emisijskih jedinica na temelju članka 10.a Direktive 2003/87/EZ Europskog parlamenta i Vijeća (SL L 130, 17.5.2011., str. 1.).

(13) Od studenoga 2017. do veljače 2018. provedeno je internetsko savjetovanje, tijekom kojeg su dionici bili pozvani da daju svoja mišljenja o odabranim metodama za utvrđivanje popisa sektora izloženih riziku od istjecanja ugljika. Sudionici su se općenito zalagali za procjene drugog stupnja koje bi bile jednako pouzdane, pravedne i transparentne kao i kvantitativne procjene prvog stupnja te su izrazili potporu ujednačenom okviru za procjenu u koji su uključeni dionici. Održana su četiri sastanka s ciljem pripreme popisa sektora izloženih riziku od istjecanja ugljika te daljnjeg rada na procjenama koje su se provodile s državama članicama i dionicima od veljače do svibnja 2018.

(14) Provedena je procjena učinka ([6]) kako bi se osiguralo da se procjene prvog stupnja i procjene drugog stupnja za popis sektora izloženih riziku od istjecanja ugljika za razdoblje 2021.–2030. provode na usporediv način, tj. da obje procjene osiguraju identifikaciju samo onih sektora koji su izloženi riziku od istjecanja ugljika. Procjena učinka bila je usmjerena na operativne mogućnosti koje se odnose na okvir za procjenu drugog stupnja.

(15) Preliminarni popis sektora izloženih riziku od istjecanja ugljika za razdoblje 2021.–2030. ([7]) objavljen je 8. svibnja 2018., uz okvirne smjernice Komisije za kvalitativne i raščlanjene kvantitativne procjene ([8]).

(16) Procjene na temelju kriterija iz članka 10.b stavaka 2. i 3. Direktive 2003/87/EZ provedene su u više sektora koji se nisu smatrali izloženima riziku od istjecanja ugljika prema kvantitativnim kriterijima iz članka 10.b stavka 1.

(17) Komisija je procijenila ukupno 245 industrijskih sektora razvrstanih u područja klasifikacije NACE „Rudarstvo i vađenje” te „Prerađivačka industrija”. Sektori i podsektori navedeni u točki 1. Priloga ovoj Odluci ispunjavaju kriterije utvrđene u članku 10.b stavku 1. Direktive 2003/87/EZ i treba ih smatrati izloženima riziku od istjecanja ugljika.

(18) Kvalitativne procjene na temelju kriterija iz članka 10.b stavaka 2. i 3. Direktive 2003/87/EZ provedene su u brojnim sektorima. Za sektore „Vađenje soli” (oznaka NACE 0893), „Dovršavanje tekstila” (oznaka NACE 1330), „Proizvodnja osnovnih farmaceutskih proizvoda” (oznaka NACE 2110), „Proizvodnja keramičkih proizvoda za kućanstvo i ukrasnih predmeta” (oznaka NACE 2341), „Proizvodnja sanitarne keramike” (oznaka NACE 2342) te „Proizvodnja opeke, crijepa i ostalih proizvoda od pečene gline za građevinarstvo” (oznaka NACE 2332) zaključeno je da je njihovo dodavanje na popis sektora izloženih riziku od istjecanja ugljika opravdano. Te bi sektore stoga trebalo smatrati izloženima riziku od istjecanja ugljika za razdoblje 2021.–2030.

(19) U slučaju sektora „Vađenje lignita” (oznaka NACE 0520), provedenom kvalitativnom procjenom utvrđen je niz nedostataka, uključujući činjenicu da se ne može smatrati da su na taj sektor utjecali izravni troškovi emisija, te nije sa sigurnošću utvrđena veza između tržišnog natjecanja unutar Unije s drugim izvorima goriva i istjecanja ugljika. Iako se procjenom na razini Unije potvrđuje iznimno ograničena izloženost vanjskoj konkurenciji, utvrđena je određena regionalna konkurencija elektrana na lignit izvan Unije. Stoga je zaključeno da nije opravdano dodati taj sektor na popis sektora i podsektora koji se smatraju izloženima riziku od istjecanja ugljika.

(20) Zaprimljena su tri zahtjeva iz sektora koji nisu bili uključeni u preliminarni popis sektora izloženih riziku od istjecanja ugljika: „Vađenje prirodnog plina” (oznaka NACE 0620), „Proizvodnja proizvoda od gipsa za građevinarstvo” (oznaka NACE 2362) i „Lijevanje lakih metala” (oznaka NACE 2453). Procjena tih zahtjeva bila je usmjerena na mogućnost da se ti sektori dodaju na popis sektora izloženih riziku od istjecanja ugljika na temelju kvantitativne procjene prvog stupnja na razini NACE-4. Službeni podaci koji su upotrijebljeni za provedbu procjena prvog stupnja dostavljeni su dionicima i smatrani su dovoljno pouzdanima za objavu preliminarnog popisa sektora izloženih riziku od istjecanja ugljika. Komisija je razmotrila dodatne informacije koje su u svojim zahtjevima dostavila navedena tri sektora te ne smatra opravdanim promijeniti početni stav. Ti se sektori i dalje ne smatraju izloženima riziku od istjecanja ugljika jer vrijednost relevantnih pokazatelja istjecanja ugljika ne prelazi prag od 0,2 utvrđen u članku 10.b stavku 1. Direktive 2003/87/EZ. Nadalje, ti sektori i dalje ne ispunjavaju kriterije prihvatljivosti za daljnje procjene iz članka 10.b stavaka 2. i 3. Direktive 2003/87/EZ.

(21) Kvantitativne raščlanjene procjene na temelju kriterija iz članka 10.b stavaka 1. i 3. Direktive 2003/87/EZ provedene su u više podsektora. Za podsektore „Kaolin i ostale kaolinske gline” (oznaka Prodcom 08.12.21), „Zamrznuti krumpir, pripremljen ili konzerviran (uključujući krumpir pečen ili djelomično pečen u ulju i onda zamrznut; isključujući u octu ili octenoj kiselini)” (oznaka Prodcom 10.31.11.30), „Sušeni krumpir, u obliku brašna, krupica, pahuljica, granula i peleta” (oznaka Prodcom 10.31.13.00), „Koncentrirani pire i pasta od rajčice” (oznaka Prodcom 10.39.17.25), „Obrano mlijeko u prahu” (oznaka Prodcom 10.51.21), „Punomasno mlijeko u prahu” (oznaka Prodcom 10.51.22), „Kazein” (oznaka Prodcom 10.51.53), „Laktoza i laktozni sirup” (oznaka Prodcom 10.51.54), „Surutka i modificirana surutka, u prahu, granulama i drugim krutim oblicima, koncentrirana ili nekoncentrirana, s dodatkom sladila” (oznaka Prodcom 10.51.55.30), „Pekarski kvasac” (oznaka Prodcom 10.89.13.34), „Staklasti emajli i glazure, engobe (prevlake) i slični pripravci za keramiku, emajliranje ili

([6]) Radni dokument službi Komisije SWD(2019) 22.

([7]) Obavijest Komisije o preliminarnom popisu sektora i podsektora izloženih riziku od istjecanja ugljika za razdoblje 2021.–2030. (SL C 162, 8.5.2018., str. 1.).

([8]) https://ec.europa.eu/clima/sites/clima/files/ets/allowances/leakage/docs/framework_for_qualitative_assessments.pdf https://ec.europa.eu/clima/sites/clima/files/ets/allowances/leakage/docs/framework_for_disaggregated_assessments.pdf

staklo” (oznaka Prodcom 20.30.21.50), „Tekući keramički lakovi i slični pripravci; staklasta frita i ostalo staklo u obliku praha, granula ili ljuskica” (oznaka Prodcom 20.30.21.70) te „Slobodno kovani željezni dijelovi za prijenosne, bregaste ili koljenaste osovine i mjenjače” (oznaka Prodcom 25.50.11.34) zaključeno je da je njihovo dodavanje na popis sektora izloženih riziku od istjecanja ugljika opravdano. Te bi podsektore stoga trebalo smatrati izloženima riziku od istjecanja ugljika za razdoblje 2021.–2030.

(22) U slučaju podsektora „Kakaova pasta, odmašćena ili neodmašćena” (oznaka Prodcom 10.82.11), „Kakaov maslac, mast i ulje od kakaa” (oznaka Prodcom 10.82.12) te „Kakaov prah bez dodanog šećera ili drugih sladila” (oznaka Prodcom 10.82.13), u provedenim kvantitativnim raščlanjenim procjenama utvrđen je niz odstupanja od usklađene metodologije, što dovodi do rizika od znatnog precjenjivanja vrijednosti pokazatelja istjecanja ugljika. Stoga je zaključeno da dodavanje tih podsektora na popis sektora izloženih riziku od istjecanja ugljika nije opravdano.

(23) S obzirom na to da popis sektora izloženih riziku od istjecanja ugljika treba vrijediti za razdoblje 2021.–2030., ova bi se Odluka trebala primjenjivati od 1. siječnja 2021.,

DONIJELA JE OVU ODLUKU:

Članak 1.

Sektori i podsektori navedeni u Prilogu smatraju se izloženima riziku od istjecanja ugljika za razdoblje od 2021. do 2030.

Članak 2.

Ova Odluka stupa na snagu sljedećeg dana od dana objave u *Službenom listu Europske unije*.

Primjenjuje se od 1. siječnja 2021.

Sastavljeno u Bruxellesu 15. veljače 2019.

Za Komisiju

Predsjednik

Jean-Claude JUNCKER

PRILOG

Sektori i podsektori koji se u skladu s člankom 10.b Direktive 2003/87/EZ smatraju izloženima riziku od istjecanja ugljika

1. **Na temelju kriterija utvrđenih u članku 10.b stavku 1. Direktive 2003/87/EZ**

Oznaka NACE	Opis
0510	Vađenje kamenog ugljena
0610	Vađenje sirove nafte
0710	Vađenje željeznih ruda
0729	Vađenje ostalih ruda obojenih metala
0891	Vađenje minerala za kemikalije i gnojiva
0899	Vađenje ostalih ruda i kamena, d. n.
1041	Proizvodnja ulja i masti
1062	Proizvodnja škroba i škrobnih proizvoda
1081	Proizvodnja šećera
1106	Proizvodnja slada
1310	Priprema i predenje tekstilnih vlakana
1395	Proizvodnja netkanog tekstila i predmeta od netkanog tekstila, osim odjeće
1411	Proizvodnja kožne odjeće
1621	Proizvodnja furnira i ostalih ploča od drva
1711	Proizvodnja celuloze
1712	Proizvodnja papira i kartona
1910	Proizvodnja proizvoda koksnih peći
1920	Proizvodnja rafiniranih naftnih proizvoda
2011	Proizvodnja industrijskih plinova
2012	Proizvodnja koloranata i pigmenata
2013	Proizvodnja ostalih anorganskih osnovnih kemikalija
2014	Proizvodnja ostalih organskih osnovnih kemikalija
2015	Proizvodnja gnojiva i dušičnih spojeva
2016	Proizvodnja plastike u primarnim oblicima
2017	Proizvodnja sintetičkoga kaučuka u primarnim oblicima
2060	Proizvodnja umjetnih vlakana
2311	Proizvodnja ravnog stakla
2313	Proizvodnja šupljeg stakla

Oznaka NACE	Opis
2314	Proizvodnja staklenih vlakana
2319	Proizvodnja i obrada ostalog stakla uključujući tehničku robu od stakla
2320	Proizvodnja vatrostalnih proizvoda
2331	Proizvodnja keramičkih pločica i ploča
2351	Proizvodnja cementa
2352	Proizvodnja vapna i gipsa
2399	Proizvodnja ostalih nemetalnih mineralnih proizvoda, d. n.
2410	Proizvodnja sirovog željeza, čelika i ferolegura
2420	Proizvodnja čeličnih cijevi i pribora
2431	Hladno vučenje šipki
2442	Proizvodnja aluminija
2443	Proizvodnja olova, cinka i kositra
2444	Proizvodnja bakra
2445	Proizvodnja ostalih obojenih metala
2446	Obrada nuklearnoga goriva
2451	Lijevanje željeza

2. **Na temelju kriterija utvrđenih u članku 10.b stavku 2. Direktive 2003/87/EZ**

Oznaka NACE	Opis
0893	Vađenje soli
1330	Dovršavanje tekstila
2110	Proizvodnja osnovnih farmaceutskih proizvoda
2341	Proizvodnja keramičkih predmeta za kućanstvo i ukrasnih predmeta
2342	Proizvodnja sanitarne keramike

3. **Na temelju kriterija utvrđenih u članku 10.b stavku 3. prvom podstavku Direktive 2003/87/EZ**

Oznaka NACE	Opis
2332	Proizvodnja opeke, crijepa i ostalih proizvoda od pečene gline za građevinarstvo

4. **Na temelju kriterija utvrđenih u članku 10.b stavku 3. petom podstavku Direktive 2003/87/EZ**

Oznaka Prodcom	Opis
081221	Kaolin i ostale kaolinske gline
10311130	Zamrznuti krumpir, pripremljen ili konzerviran (uključujući krumpir pečen ili djelomično pečen u ulju i onda zamrznut; isključujući u octu ili octenoj kiselini)

Oznaka Prodcom	Opis
10311300	Sušeni krumpir, u obliku brašna, krupica, pahuljica, granula i peleta
10391725	Koncentrirani pire i pasta od rajčice
105121	Obrano mlijeko u prahu
105122	Punomasno mlijeko u prahu
105153	Kazein
105154	Laktoza i laktozni sirup
10515530	Surutka i modificirana surutka, u prahu, granulama i drugim krutim oblicima, koncentrirana ili nekoncentrirana, s dodatkom sladila
10891334	Pekarski kvasac
20302150	Staklasti emajli i glazure, engobe (prevlake) i slični pripravci za keramiku, emajliranje ili staklo
20302170	Tekući keramički lakovi i slični pripravci; staklasta frita i ostalo staklo u obliku praha, granula ili ljuskica
25501134	Slobodno kovani željezni dijelovi za prijenosne, bregaste ili koljenaste osovine i mjenjače itd.